

**Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne:
Danmark og Europa investerer i landdistrikterne**

Miljø- og Fødevareministeriet
Landbrugsstyrelsen

Den Europæiske Landbrugsfond
for Udvikling af Landdistrikterne

LDP 2020

Se EU-Kommissionen, Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne

Behandling af klove

Manuskript – version 5.1

Dette dokument er udarbejdet af:

Conzentrate A/S

Al revision og distribution af dette dokument skal
godkendes af ovenstående.

Forfatter: Christian Lykholt

Kontaktperson:

Christian Lykholt

Conzentrate A/S

Niels Jernes Vej 10

9220 Aalborg Ø

Læsevejledning

Scriptet består af 5 kolonner:

- **ID:** Nummereringen af hver frame afspejler strukturen. 1. er hovedmenupunkt, 1.1, 1.2 osv. er undermenupunkter. Er framen underlagt et menupunkt markeres de med bogstaver f.eks. 1_a, eller 1.2_b osv.
- **Titel:** Menupunktet – eller undermenupunktets – navn i programmet. Det er det der er synligt for brugeren i menuen og er en vigtig del af indholdet.
- **Speak:** Det der bliver sagt.
- **Tekst på skærm:** Det der skrives på skærmen.
- **Forslag til grafik:** De grafiske elementer der kommer på skærmen og en beskrivelse af sekvensen funktion. Beskrivelserne skal ses som forslag.
- **Noter/Interaktion:** Noter mellem os/er samt en uddybende beskrivelse af interaktionen på siden, hvis der er behov for dette.

OBS!

- Cues: **[1]** – Numre i brackets henviser til et bestemt sted i speaken, hvor et element (tekst/grafik) vises. Nummeret er knyttet til et element med samme nummer.
- Brackets: [comment] Er forklaringer på funktioner o.l. Alt indhold i brackets vises eller speakes IKKE.

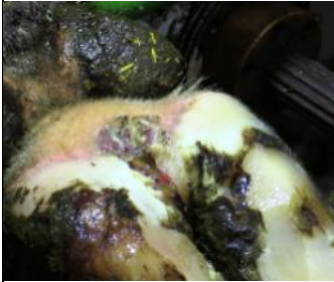
Korrektturnøgle

Tekststykker med ændringer ift. sidste version er markeret med rødt.

ID	Titel	Speak	Tekst på skærm	Forslag til grafik	Noter/Interaktion
0					

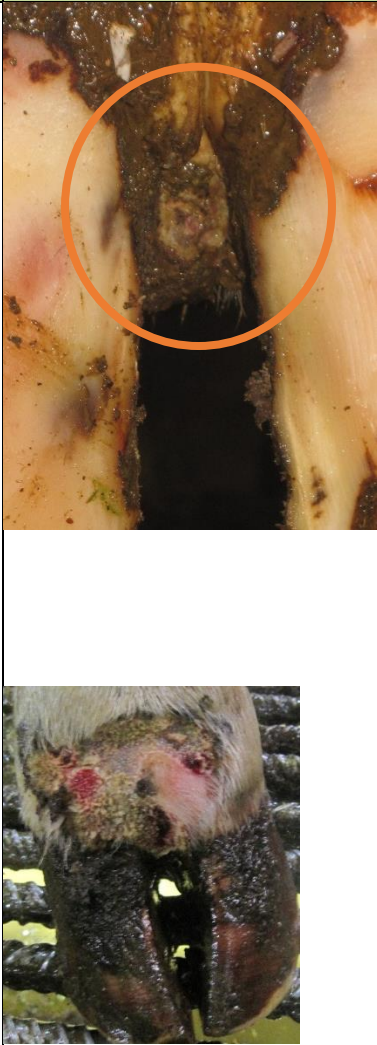
ID	Titel	Speak	Tekst på skærm	Forslag til grafik	Noter/Interaktion
0.1	Teaser	[INGEN SPEAK]	I dette kursus vil du lære at lave en hurtig og effektiv behandling af de vigtigste klovlidelser .	[INGEN GRAFIK]	OBS: Dette felt skal ikke bruges i kurset. Teksten skal bruges på LMS som en overordnede beskrivende tekst af kurset.
0.2	Description	[INGEN SPEAK]	Du vil lære, hvordan du opdager og behandler digital dermatitis, sålesår og byld i den hvide linje. Du vil også lære, hvordan du anvender en visitertang. Kurset afsluttes med en test, hvor du kan teste din nye viden. Du kan tage kursets fire moduler ét af gangen. Vælger du at tage alle fire moduler og afslutte med testen, tager det 18-20 minutter.	[INGEN GRAFIK]	OBS: Dette felt skal ikke bruges i kurset. Teksten skal bruges på LMS som uddybende tekst om indholdet i kurset.

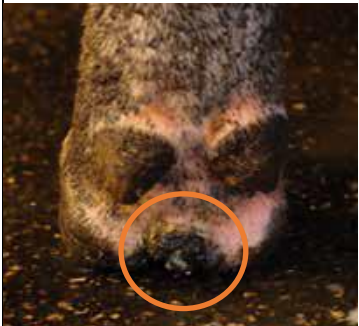
ID	Titel	Speak	Tekst på skærm	Forslag til grafik	Noter/Interaktion
			God fornøjelse.		
1					
1.1	Velkommen	[1] Velkommen til modulet om hurtig og effektiv behandling af klovlidelser. Klovlidelser opdages ofte for sent i de danske kvægbesætninger. Det medfører væsentlig og unødigt smerte for koen og behandlingsresultatet bliver dårligt. [2] Samtidig nedsætter det både koens mælkeydelse, [3] reproduktion og [4] levealder. [5] Disse faktorer har direkte indflydelse på dit økonomiske udbytte af den enkelte ko. [6] Kurset vil gøre dig i stand til at opdage klovlidelser tidligere, så du kan forkorte behandlingstiden for	[1] Hurtig og effektiv behandling af klovlidelser	[1] Tegning af ko, hvor der omkring kloven det ene bagben er en rød cirkel med en gradient der går fra gennemsigtig til meget rød for at symbolisere, at der er en lidelse/smerte på den ene klov. [2] Mindre ikon for mælk (genbrug fra tidligere) med en nedadgående (salgs)kurve. [3] Mindre ikon med en eller flere kalve samt en nedadgående kurve [4] Mindre ikon med årskalender med pil der peger ned. [5] Større ikon for faldende indtjening. [6] Kurverne går i stedet opad.	OBS TIL OPSÆTTER: Denne side går automatisk videre til den næste side, der fungerer som menu. Derfor behøver brugeren ikke se denne side igen.

ID	Titel	Speak	Tekst på skærm	Forslag til grafik	Noter/Interaktion
		den enkelte ko og derved opnå bedre økonomi i kvægbesætningen. [7] Vær dog opmærksom på at behandling af klovlidelser også kræver praktiske færdigheder, der bedst læres på fysiske kurser. [8] Vær også opmærksom på at nogle klovlidelser kan være så komplicerede, at behandlingen skal overlades til klovbeskærer eller dyrlæge.		[7] NYT GRAFIK Grafik med ikoner og kurver forsvinder og en landmand kommer frem med diplom i hånden. [8] NYT GRAFIK Dyrlæge kommer frem ved siden af landmanden.	
1.2	Menu	[1]-[5] Her kan du vælge, hvilket emne du vil lære mere om. Du kommer tilbage til denne side, hver gang du har gennemgået et afsnit. Når du har været igennem alle fire afsnit får du adgang til en test, hvor du kan afprøve din nye viden. Klik på det emne, du vil lære mere om.	[1] Klik på den klovlidelse, du vil lære mere om. [2] Digital dermatitis Varighed: 4-5 minutter [klik leder til 2.1] [3] Sålesår Varighed: 4-5 minutter [klik leder til 3.1] [4] Byld i den hvide linje Varighed: 4-5 minutter [klik leder til 4.1] [5] Undersøg koen med visitertang Varighed: 3-4 minutter [klik leder til 5.1]	Denne side kommer til at fungere som en menuside. Den består af fire billeder med tilhørende tekst. Både billeder og tekst er klikbare: [2] Digital Dermatitis 	Note til opsætter: Speak skal kun afspilles første gang brugeren besøger denne side. Der skal være en variabel der styrer adgang til testen. Testen er først tilgængelig, når alle fire afsnit er gennemgået – uanset rækkefølge.

ID	Titel	Speak	Tekst på skærm	Forslag til grafik	Noter/Interaktion
			Tag testen [kommer til syne, når de fire afsnit er gennemgået]	[3] Sålesår [4] Byld i den hvide linje [5] Undersøg koen med visitertang 	
2	Digital Dermatitis				

ID	Titel	Speak	Tekst på skærm	Forslag til grafik	Noter/Interaktion
2.1	Sådan opdager du digital dermatitis	[1] I dette afsnit vil du lære, hvordan du behandler en ko, der lider af digital dermatitis. [2] Digital dermatitis er en bakterieinfektion, der typisk giver sår med en rødlig nubret overflade. Der ses tit lange og strittende hår i sårranden. Såret sidder ofte i huden over den bagerste del af klovspalten men kan også ses andre steder fx inde i klovspalten [3], som du ser her eller i kronranden [4] (det har vi ingen billeder af) som her. Digital dermatitis kan være årsag til voldsom halthed, [5] men nogle gange ses kørerne blot stå og løfte den bagerste del af kloven fra underlaget <u>uden</u>, at der er tydeligt tegn på halthed. Derfor skal man dagligt kigge efter rødtligt nubrede sår eller strittende hår ved på klovene hos alle køer. [6] I besætninger med malkestald er det oplagt at tjekke for digital dermatitis ved malkning. Klovspalten spules og der ses efter strittende hår, rødme eller sår.	[1] Digital dermatitis	[1] Ikon med ur der angiver 4-5 minutter. [2] De to billeder af DD sættes ved siden af hinanden. [3]	Note til SEGES: Der er tilføjet lidt supplerende speak. Note til grafiker: Det meste på denne side er lavet om med undtagelse af [1] og [6] [3] Pra>erhvervsPhD> Besætningsforsøget> Billeder> Besætningsforsøget 001 [4] Pra>erhvervsPhD> Besætningsforsøget> Billeder> Besætningsforsøget. ClausNielsen...053 [6] Billederne findes på "Farmtest 100" fra oktober 2015. Er det ikke muligt at finde dem der i god opløsning, skal vi kontakte Morten

ID	Titel	Speak	Tekst på skærm	Forslag til grafik	Noter/Interaktion
					Lindgaard fra SEGES.
				[4]	

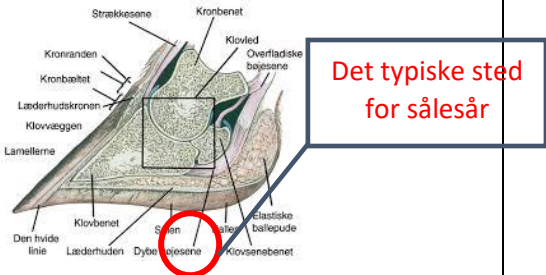
ID	Titel	Speak	Tekst på skærm	Forslag til grafik	Noter/Interaktion
				[5] NY GRAFIK Illustrationen/tegning af en ko, der kun løfter den bagerste del af kloven og ikke hele benet. [6] Ovenstående billeder forsvinder og erstattes af disse to billeder billede af køer med DD i malkestald: 	

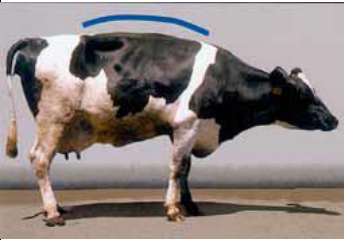
ID	Titel	Speak	Tekst på skærm	Forslag til grafik	Noter/Interaktion
2.2	Sådan behandler du DD VIDEO DD	[ER SPEAKET AF SEGES OG SKAL DERFOR IKKE SENDES TIL PROFESSIONEL SPEAK] Vi har opdaget strittende hår i den bagerste del af klovspalten og har fikseret koen i klovskaeringsboksen, så den kan undersøges yderligere. [lige efter vaske med børste og vand påbegyndes] Efter vask med børste og vand bliver det meget tydeligt, at der er tale om digital dermatitis. [når det åbne sår kommer til syne] Her ses tydeligt det åbne sår med rødlig nubret overflade. Alle tilfælde, hvor der er røde nubrede områder skal behandles med salicylsyre og spalteforbinding. [ved skylning] Der skylles efter med rent vand for at sikre at al snavs er fjernet.. [ved aftørring] Herefter aftørres grundigt med gaze, papir eller en ren klud. Det fjerner dødt væv og tørrer området. Det er vigtigt at såret er tørt for at sikre en succesfuld behandling. [hvidt pulver] Der skal nu anlægges en klovspalteforbinding med salicylsyre.		[1] VIDEO: DD Ingen grafik. Speak skal lægges på videoen, når den færdige speak er produceret.	Speak fra speakkolonnen er i videoen

ID	Titel	Speak	Tekst på skærm	Forslag til grafik	Noter/Interaktion
	Kontrol af forbindelse	Et stykke vat lægges op i hele klovspalten, så der dannes en lille lomme op mod såret. Lommen fyldes med et ca. 1 cm tykt lag salicylsyre og vattet trykkes let ned mod såret. [forbinding] Derefter lægges en spalteforbinding for at holde salicylsyren i tæt kontakt til såret. Forbindingen skal anlægges omhyggeligt, så den ikke strammer om kloven og kan beskrives som en 0-8-0 forbinding. Først lægges 0-tørn rundt om benet. Dernæst føres forbindingen op i mellem klovspalten og rundt om den ene klov. Så op i klovspalten igen og rundt om den anden klov. Der afsluttes med en 0-tur rundt om benet. Snippen føres til sidst ind under forbindingen. [kontrol af forbinding] Når forbindingen er lagt er det meget vigtigt, at du kontrollerer, den ikke sidder for stramt. Det tjekker du ved at stikke to fingre ned langs ydersiden af yder- og inderklov og ned til kronranden. Forbindingen må ikke stramme om fingrene. Gør den det skal den lægges om.			

ID	Titel	Speak	Tekst på skærm	Forslag til grafik	Noter/Interaktion
2.3	Kontrol af forbindelse Lagt sammen med video i 2.2		Lagt sammen med video i 2.2	[1] Video DD	Speaken er på videoen
2.4	Fjerne forbindingen	[1] Efter 2-3 dage skal forbindingen fjernes igen. Det kan f.eks. være under malkning, i klovbeskæringsboks eller anden behandlingsfacilitet. Sidder forbindingen i længere tid risikerer du, at den begynder at gnave i huden og at skidt ophobes under forbindingen. Når forbindingen er fjernet, kan du kontrollere om der er god heling.	[1] Forbinding fjernes efter 2-3 dage [2] Stadig aktiv DD Fortsat behandling påkrævet [3] God heling Ingen yderligere behandling påkrævet	[1] Stillbillede fra 00861 af forbindelse der fjernes: [2] Grafik [1] fjernes og erstattes med de næste to billeder. Først stillbillede fra	Her har jeg bevidst ikke lavet en film, men indsat stillbilleder, så brugeren har mulighed for at se forskellen på de to helingsprocesser. Det vurderer jeg, at der er højere

ID	Titel	Speak	Tekst på skærm	Forslag til grafik	Noter/Interaktion
		[2] Her ser du et klassisk eksempel på, hvordan tilstanden kan se ud efter tre dage med anlagt salicylsyreforbinding. Digital dermatitis er stadig aktivt. Det kan man se på de røde nubrede områder i sårområdet. Her skal der lægges en ny forbinding. [3] Her ser du et klassisk eksempel på digital dermatitis, der er under god heling efter behandling med salicylsyre. Det kan du se på den sorte skorpe på det tidligere aktive område. Her er det ikke nødvendigt, at anlægge en ny forbinding.		00873 (00:53) af DD der skal have anlagt ny forbinding: OBS GRAFIKER: RINGEN SKAL FLYTTES TIL VENSTRE I DEN OPSATTE VERSION, SOM ANGIVET HER: [3] Stillbillede fra 00868 med sort skorpe på såret: 	læringsværdi i for den enkelte bruger.
3	Sålesår				

ID	Titel	Speak	Tekst på skærm	Forslag til grafik	Noter/Interaktion
3.1	Sådan opdager du sålesår	[1] I dette afsnit vil du lære, hvordan du kan opdage en ko med sålesår, og hvordan du kan behandle de ukomplicerede tilfælde. [2] Omkring kælvning opstår øget bevægelighed af klovbenet i klovkapslen. Det kan i de lettere tilfælde give blødninger i læderhuden. [3] Ved mere voldsom bevægelighed kommer der større skader, hvor læderhud og sålehorn adskilles og der opstår et sålesår. Risikoen for udvikling af sålesår stiger ved dårlig klovform eller hvis koen står i lang tid på hårdt underlag. [4] Ved komplicerede sålesår kan der være hævelse i kronranden, betændelse i såret, mørkfarvet læderhud, løsning af store dele af sålehornet [5] eller overvækst af sålehorn. I de tilfælde skal behandlingen hurtigst muligt overlades til klovbeskæreren eller dyrlægen. [6] Du opdager typisk, at en ko har sålesår ved at den enten halter eller går med krum ryg. I malkestalden er den svær at opdage, men læg mærke til om den aflaster et ben. [7] Sålesåret kan ses som en lille mørkfarvet prik på kloven, som du	[1] Sålesår	[1] Ikon med ur der angiver 4-5 minutter. [2] Tegning af klov fra siden. Brug dette som inspiration. NYT Der skal tegnes pile på som symbol på bevægelighed af klovben i klovkapslen: [3] Vis nogle røde mærker i bunden af kloven, som symbol på ømhed i kloven. [4] NYT BILLEDE [3] forsvinder og de næste to kommer frem. Fra film 0843, stillbillede ved 00:02:17. Er gemt ud i manusmappe. 	

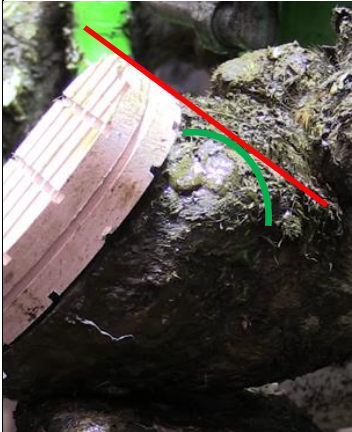
ID	Titel	Speak	Tekst på skærm	Forslag til grafik	Noter/Interaktion
		ser her. Pas på ikke at forveksle med normal pigmenterede områder. [8] Såret kan også ses som et hul, hvor der er direkte hul ind til læderhuden under sålen som her. Såret kan brede sig ind under sålefladen så snavs kan trænge ind og forværre skaden og smerterne. Derfor skal koen opdages tidligt i forløbet så skaderne og smerten begrænses bedst muligt.		[5] EKSISTERENDE BILLEDE. DOG NY PLACERING. [6] [4] og [5] forsvinder og erstattes af ko med krum ryg, som denne: [7] NYT BILLEDE Grafik [4] forsvinder og dette billede vises. Der tegnes en rød ring omkring den mørkfarvede prik på kloven til venstre, som vist her:	[7] Pra>erhvervsphd> bes.fors> Billeder>bes 08112012 092

ID	Titel	Speak	Tekst på skærm	Forslag til grafik	Noter/Interaktion
				 [8] Dette billede kommer frem ved siden af billede fra [5] og de to billeder bliver stående ved siden af hinanden på samme tid, så man kan se forskellen. Der tegnes en rød ring omkring såret på yderkloven (den til højre på nedenstående).	
3.2	Sådan behandler du sålesår VIDEO SÅLESÅR	[ER SPEAKET AF SEGES OG SKAL DERFOR IKKE SENDES TIL PROFESSIONEL SPEAK] Vi har opdaget en ko der halter og har fikseret den i klovbeskæringsboksen. Sålen er skåret ren og vi kan nu se, at der er		[1] Video Sålesår	

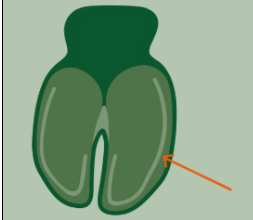
ID	Titel	Speak	Tekst på skærm	Forslag til grafik	Noter/Interaktion
		sålesår på yderkloven på højre bagben. Et ukompliceret sålesår behandles ved at al løs sålehorn omkring såret forsigtigt skæres væk med en hovkniv. Pas meget på ikke at gøre skade på læderhuden. Det må ikke begynde at bløde. Fortsæt indtil al løs sålehorn er fjernet. Skærefladerne skal være skrå, så der efterlades et kegleformet snit. Det gør at skidt og snavs ikke ophobes i såret. I nogle tilfælde er en større del af sålehornet løsnet fra læderhuden som du ser her. Sådant et tilfælde vil ofte være kompliceret og kræve behandling af klovbeskærer eller dyrlæge. Når udskæringen er færdig skal der påsættes en sko på den raske klov. Sålefladen undersøges for synlige skader med en hovkniv. Brug visitærtangen til at undersøge for skjulte skader og om sålen er tyk nok. Er der skader eller er sålen for tynd bør behandlingen overlades til klovbeskærer eller dyrlæge. Vælg en sko, der passer i bredden med kloven. Limen påføres skoen i en mængde, der udfylder hele sålefladen			

ID	Titel	Speak	Tekst på skærm	Forslag til grafik	Noter/Interaktion
		Når limen er påført klovskoen, sættes skoen på. Hold fingeren på skoen lidt tid, indtil limen hærder. Eventuel overskydende lim skæres bort. Det er vigtigt, at skoen lægges så langt bagud, at bagkant af skoen er lige bag bagerste del af ballen. På den måde understøttes den bagerste del af kloven, så kloven ikke vipper bagover når koen går. Skoen skal også være parallel med sålefladen, så kloven ikke kommer til at vrikke sideverts når koen går. Efter påsætning af klovskoer på den raske klov skal sålesåret behandles med salicylsyre og forbindes. Vat rulles rundt om benet i to lag og op i klovspalten for at beskytte huden under forbindningen. Herefter lægges et stykke vat op mod sålesåret. Rummet mellem vat og såret fyldes med salicylsyre så hele såret er dækket af et ca. 1 cm. tykt lag og vattet trykkes let ned mod såret. Forbindingen skal anlægges meget omhyggeligt, så den ikke strammer rundt om kloven og benet, men samtidigt trykker salicylsyren let ind			

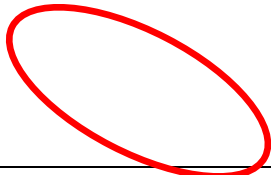
ID	Titel	Speak	Tekst på skærm	Forslag til grafik	Noter/Interaktion
		imod såret. Brug et selvhæftende og elastisk forbindingsstof. Først anlægges en nul-tørn rundt om benet i retningen mod den syge klov. Pas på ikke at stramme. Herefter føres forbindingen op i klovspalten og på langs af klovsålen. Kør derefter en gang rundt om benet igen. Fortsæt med at føre forbindingen op i klovspalten på tværs af den syge klovs forreste del. Træk let i forbindingen når forbindingen føres hen over sålesåret, så salicylsyren trykkes let ind mod såret. Herefter slækkes trækket og forbindingen føres videre rundt om kloven. Herefter igen en nul-tørn og derefter på tværs af den bagerste del af den syge klov. Til sidst skal du kontrollere, at forbindingen ikke sidder for stramt ved at stikke to fingre ned langs ydersiden af yder- og inderklov og ned til kronranden. Hvis dét er muligt, sidder forbindingen som den skal. Ellers er forbindingen for stram og skal lægges om.			

ID	Titel	Speak	Tekst på skærm	Forslag til grafik	Noter/Interaktion
3.3	Påsætning af sko Lagt sammen med video i 3.2	[LAGT SAMMEN MED 3.2]		[1] Still-billede fra 00844 ved 00:56. Der indlægges en linje fra bagkant af skoen og op bag ballen samt en bue rundt om ballen: (ER klippet ind i filmen) [2] Stillbillede fra 00844 ved 00:42 	
3.3	Forbinding af sålesår Lagt sammen med video i 3.2	[LAGT SAMMEN MED 3.2]		Film Sålesår	

ID	Titel	Speak	Tekst på skærm	Forslag til grafik	Noter/Interaktion
3.4	Heling af sålesår	[1a] Sålesår er oftest smertefulde og koen vil være tydelig halt. Derfor skal den opstaldes i sygeboks indtil den ikke længere er tydeligt halt og igen kan klare sig i ko-flokken. [1b] Sygeboksen sikrer at koen har let adgang til foder, vand og blødt leje. [2a] Desuden er det meget lettere at holde opsyn med koen. Det er vigtigt, at du flere gange dagligt vurderer om koen har det godt og at forbindingen ikke generer eller er blevet våd. [2b] Det kan også være nødvendigt at behandle med smertestillende medicin. Tal med din dyrlæge om det. [3a] Forbindingen skal fjernes eller skiftes efter fem dage. Den har ikke længere effekt og du skal kontrollere om der er kommet nyt sålehorn hen over læderhuden. Sidder forbindingen i længere tid risikerer du, at den begynder at gnave i huden og at skidt ophobes under forbindingen. [3b] Forbindingen fjernes ved at føre en bandagekniv ind under forbindingen på den raske klov og skære forbindingen over.	[3a] NY TEKST Forbindingen fjernes efter ca. 5 dage.	[1a] Tegning af ko i sygeboks (=en boks, hvor koen går alene) med forbindelse omkring den ene bagklov. [1b] Halm sættes på tegningen. [2a] En landmand (genbrug fra tidligere kurser) tegnes ved boksen. [2b] NY GRAFIK Sprøjte tegnes i hånden på landmanden. [3a] Tekst kommer frem på skærmen. [3b] Stillbilleder fra film 00861. Koen bevæger benet rigtig meget, så jeg har valgt at anvende stillbilleder i stedet: [4] [5]	

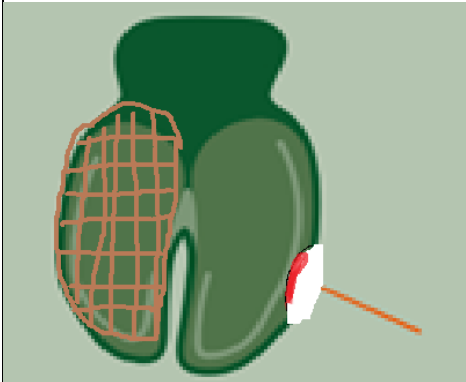
ID	Titel	Speak	Tekst på skærm	Forslag til grafik	Noter/Interaktion
		[4] Herefter fjernes forbindingen så du kan kontrollere om der er kommet nyt sålehorn over læderhuden. [5] Er der nyt og intakt sålehorn over hele såret betyder det, at der ikke er mulighed for, at nye bakterier kan trænge op i sålesåret – og yderligere forbindelse er ikke påkrævet. Er der stadig blottet læderhud anlægges en ny forbindelse med salicylsyre. Klovskoen skal blive siddende på den raske klov for fortsat at aflaste den dårlige klov i 3 uger. Skoen skal udskiftes hvis den bliver slidt skæv.			
4	Byld i den hvide linje				
4.1	Sådan opdager du byld i den hvide linje	[1] I dette afsnit vil du lære, hvordan du kan opdage en ko med byld i den hvide linje og hvordan du kan behandle de ukomplicerede tilfælde. Byld i den hvide linje går også under betegnelsen "Hul væg". [2a] I den hvide linje er klovbenet fastgjort til klovvæggen. Fastgørelsen løsnes lidt omkring kælvning, ved fodringsfejl og ved forkert benstilling og klovform. Sprækkerne opstår ofte hvis koen træder på en kant, en bolt eller vrider kloven ved skarpe sving. [2b] I komplicerede tilfælde kan skaderne	[1] Byld i den hvide linje/Hul væg	[1] Ikon med ur der angiver 4-5 minutter. [2a] Vis en klov fra undersiden, hvor man tydeligt kan se den hvide linje. Peter sender en skitse grafiker kan tage udgangspunkt i (der er brugt en klov set nedefra i mockup). Det er allerede implementeret i kurset: 	

ID	Titel	Speak	Tekst på skærm	Forslag til grafik	Noter/Interaktion
		strække sig dybere ind i kloven eller være alvorlig inficerede. I de tilfælde skal behandlingen overlades til dyrlægen eller klovbeskæreren. [3] Bylden er smertefuld og koen vil derfor halte. Behandles koen ikke straks, breder bylden sig typisk op langs klovvæggen og kan give store skader. Derfor er det vigtigt, at koen opdages tidligt i forløbet og behandles effektivt. [4] En akut halt ko skal derfor straks i klovbeskæringsboksen og undersøges. [5] Kloven vaskes så og sålen skæres ren, så alle skader bliver synlige.		[2b] NYT BILLEDE eksempel på kompliceret tilfælde [3] Al andet grafik forsvinder og erstattet af illustration af ko der halter. [4] NY GRAFIK Ko i klovbehandlingsboks (jf. kommentarer fra august) – er brugt andet sted i kurset. [5]	

ID	Titel	Speak	Tekst på skærm	Forslag til grafik	Noter/Interaktion
					
4.2	Udskæring af løs hvid linje	[1] Ved byld i den hvide linje vil man oftest først se en mørkfarvet revne i den hvide linje efter beskæring af hele sålefladen. Man skal forsigtigt skære al løs horn væk, til man når bunden af det løse horn. Det er vigtigt, at man ikke skader læderhuden, så det begynder at bløde. Snitfladerne skal være skrå så skidt og snavs ikke kan ophobes i såret. Når udskæringen er færdig, skal der sættes en sko på den raske klov [2] Først klargøres sålefladen. Den skal være plan, ren og tør. Skær sålefladen plan med hovkniv og undersøg for synlige skader. Brug visitærtangen til at undersøge for skjulte skader og om sålen er tyk		[1] NY GRAFIK Stillbillede fra film 00833 ved 00:00:28. Er gemt ud til grafiker. [2] NY GRAFIK Stillbillede fra film P1066003 ved 00:00:01. Er gemt ud til 	NYT SLIDE I STEDET FOR FILM – DVS, AT SIDEN SKAL BYGGES MED DISSE 5 BILLEDER

ID	Titel	Speak	Tekst på skærm	Forslag til grafik	Noter/Interaktion
		nok. Er der skader eller er sålen for tynd bør behandlingen overlades til klovbeskærer eller dyrlæge. [3] Vælg en sko, der passer i bredden med kloven. Limen påføres skoen i en mængde, der udfylder hele sålefladen. [4] Når limen er påført klovskoen, sættes skoen på. Det er vigtigt, at skoen lægges så langt bagud, at bagkant af skoen er lige bag bagerste del af ballen. På den måde understøttes den bagerste del af kloven, og man undgår at kloven vipper bagover når koen går. [5] Skoen skal også være parallel med sålefladen, så kloven ikke kommer til at vrikke sideverts, når koen går.		grafiker. [3] NY GRAFIK Stillbillede fra film P10655693 ved 00:00:08. Er gemt ud til grafiker. OBS VIGTIGT: Billedet skal spejlvendes inden det sættes ind: [4] NY GRAFIK Stillbillede fra film P1066004 ved 00:00:40. Er gemt ud til	

ID	Titel	Speak	Tekst på skærm	Forslag til grafik	Noter/Interaktion
				grafiker. [5] NY GRAFIK Stillbillede fra film P1066004, ved 00:01:19. Er gemt ud til grafiker. 	

ID	Titel	Speak	Tekst på skærm	Forslag til grafik	Noter/Interaktion
4.3	Forbinding af byld i hvid linje	[1] Efter påsætning af klovskoen på den raske klov skal den udskårne byld i den hvide linje forbindes. [2] Før selve forbindingen skal du gøre tre ting: Kontroller at kloven og det udskårne område stadig er rene og tørre. Ellers vaskes og tørres igen. [3] Rul 2 lag vat rundt om benet og op i klovspalten for at beskytte huden under forbindingen og læg et stykke vat op mod den udskårne byld. [4] Fyld rummet mellem vat og den udskårne byld med salicylsyre i et ca. 1 cm. tykt lag. Du er nu klar til at forbinde kloven. På næste side vil du se en video af en korrekt forbinding af kloven.	[2] 1: Kontroller at klov og udskåret område er rent og tørt [3] 2 [på sættes tegningen] [4] 3 [på sættes tegningen sammen med teksten:] 1 cm salicylsyre	[1] NY GRAFIK (TEGNING) af klov med udskæring i den hvide linje. Det kan være en tegning magen til denne med en lysegrøn plamage der hvor pilen peger: Kommentar fra Peter: Se vedhæftede png (indsat nedenfor). Der er sko på den højre klov og udskæring yderst på den venstre med rødfarvet væv i midten (der hvor bylden har siddet): [2] NY GRAFIK Tekst kommer frem på tegning [1]. [3] NY GRAFIK (TEGNING) af klov set fra undersiden med 2 lag vat om benet og op i klovspalten. Brug dette billede som inspiration til tegningen. Bemærk dog, at dette er et billede af sålesår, så selve såret skal ikke medtegnes. Klov + vat er	TIL SEGES: Tjek at dette er korrekt beskrevet til grafiker.

ID	Titel	Speak	Tekst på skærm	Forslag til grafik	Noter/Interaktion
				det vigtige: [4] NY GRAFIK (TEGNING) Tegning af flaske, der drysser pulver på byld. Brug dette som inspiration: Peter: Nemlig. Bylden har siddet på ydersiden af kloven, så vat og flaske, der drysser pulveret ned skal være ud mod ydersiden af kloven (og ikke i midten af kloven som på billedet) 	

ID	Titel	Speak	Tekst på skærm	Forslag til grafik	Noter/Interaktion
4.4	VIDEO "FORBINDING AF BYLD"	[ER SPEAKET AF SEGES OG SKAL DERFOR IKKE SENDES TIL PROFESSIONEL SPEAK] Forbindingen skal anlægges meget omhyggeligt, så den ikke strammer rundt om kloven og benet men samtidigt trykker salicylsyren let ind imod såret. Brug et selvhæftende og elastisk forbindingsstof. Først lægges en nul-tørn rundt om benet i retningen mod den syge klov. Pas på ikke at stramme. Herefter føres forbindingen op i klovspalten og på langs af klovsålen. Kør derefter en gang rundt om benet igen. Fortsæt med at føre forbindingen op i klovspalten på tværs af den syge klovs forreste del. Træk let i forbindingen når forbindingen føres hen over sålesåret, så salicylsyren trykkes let ind imod såret. Herefter slækkes trækket og forbindingen føres videre rundt om kloven. Herefter igen en nul-tørn og derefter på tværs af den bagerste del af den syge klov. Du kan kontrollere om forbindingen sidder som den skal, ved at stikke to			Samme video som i sålesår. Det er meningen, idet vat og forbindelse skal anlægges på samme måde.

ID	Titel	Speak	Tekst på skærm	Forslag til grafik	Noter/Interaktion
		fingre ned langs ydersiden af yder- og inderklov og ned til kronranden. Hvis du kan det, ved du, at forbindingen ikke sidder for stramt. Ellers skal forbindingen straks lægges om.			
4.4	Heling af byld i den hvide linje.	[1a] Byld i den hvide linje er oftest meget smertefuld og koen vil være tydelig halt. Derfor skal hun opstaldes i en sygeboks, indtil hun ikke længere er tydeligt halt og igen kan klare sig i ko-flokken. Sygeboksen sikrer at koen har let adgang til foder, vand og blødt leje. [1b] Desuden er det meget lettere at holde opsyn med hende. Det er vigtigt at du flere gange dagligt vurderer om behandling ser ud til at virke, at koen har det godt og at forbindingen stadig er tør. [1c] Det kan også være nødvendigt at behandle med smertestillende medicin. Tal med din dyrlæge om det. Forbindingen skal skiftes eller fjernes efter fem dage. [2] Lad os se på en ko, der er blevet behandlet for byld i den hvide linje. Der er gået 5 dage og forbindingen er netop blevet fjernet.		[1a] Illustration af ko alene i en boks med rigeligt halm. [1b] Illustration af at der er en landmand der holder øje med koen. Genbrug fra tidligere kurser. [1c] NY GRAFIK Sprøjte tegnes i hånden på landmanden. Genbrug fra ID 3.4 [2b] [2] Stillbillede fra 00862: 	TIL SEGES: Her har jeg omskrevet speaken, da der er kommet ny video ind.

ID	Titel	Speak	Tekst på skærm	Forslag til grafik	Noter/Interaktion
		[3] Her kan man tydeligt se, at der er dannet nyt og tørt sålehorn, så det er ikke nødvendigt med yderligere behandling. Er der stadig blottet læderhud anlægges en ny forbindelse med salicylsyre. [4] Klovskoen skal blive siddende på den raske klov så den behandlede klov fortsat aflastes i minimum 3 uger. Det kan i nogle tilfælde være nødvendigt at skifte klovskoen, da koen kan have brug for aflastning i længere tid.		[3] Stillbillede fra 00863 [4] Stillbillede fra 00865 	
5	Den skjulte lidelse				

ID	Titel	Speak	Tekst på skærm	Forslag til grafik	Noter/Interaktion
5.1	Undersøg koen med visitértang	[0][1] I dette afsnit vil du lære, hvordan du benytter en visitértang til at opdage en skjult lidelse eller tynd sål. Du har sikkert oplevet, at en ko er halt og har taget den ind i klovbeskæringsboksen til yderligere undersøgelse [2] uden at kunne finde en åbenlys årsag til haltheden. [3] Det kan f.eks. skyldes en lille revne, men det er ikke nemt at se, hvad der er galt. Det kan også skyldes at sålen er for tynd. [4] Her skal du benytte visitértangen og klemme på kloven for at undersøge, hvor problemet er.		[0] Ikon med ur der angiver 3-4 minutter. [1] Illustration af ko i klovbeskæringsboks. [2] Illustration af klov, der ikke umiddelbart har synlige skader. [3] Der tegnes en lille revne på den raske klov på [2]. [4] Illustration af en visitértang: 	
5.2	Hvordan benyttes visitértangen?	[1] Du benytter som sagt visitértangen ved at klemme forskellige steder på klovene. Pas på ikke at klemme i kronranden eller huden. Undersøg begge klove systematisk. Alt efter hvor du klemmer, vil du typisk kunne finde ud af, hvorvidt det er inderkloven eller yderkloven, den er galt med. Du klemmer med visitértangen med samme kraft som et fast håndtryk og observerer koens reaktion. Er der smerter i kloven, vil det ses som en		[1] Illustration af visitértang på klov: 	

ID	Titel	Speak	Tekst på skærm	Forslag til grafik	Noter/Interaktion
		afværgereaktion, hvor benets muskler trækker sig sammen.			
5.3	Koens reaktioner VIDEO VISITERTANG	ER SPEAKET AF SEGES OG SKAL DERFOR IKKE SENDES TIL PROFESSIONEL SPEAK] Vi har trukket en ko ind i klovbeskæringsboksen fordi den halter. Efter vask af kloven beskæring af sålen ser der ikke umiddelbart ud til at være mørkfarvede sprækker, pletter eller skader. Du skal derfor bruge visitertangen til at undersøge om der kan være skjulte skader inde i kloven. Læg mærke til om der ved samme tryk er forskel mellem yder- og inderklov. Er begge klove raske, vil der ikke være en reaktion ved et		Film Visitertang	

ID	Titel	Speak	Tekst på skærm	Forslag til grafik	Noter/Interaktion
		moderat tryk. Er der derimod en skjult skade i en af klovene, vil koen udvise en smertereaktion ved et lettere tryk over det sted hvor skaden sidder. Er der derimod smertereaktion over det meste af sålefladen ved lette tryk flere steder og giver sålen meget efter, er sålen for tynd. Ofte er begge såler på kloven for tynde og smertereaktionen fra de to klove vil være ret ens. Er det tilfældet skal behandling overlades til klovbeskærer eller dyrlæge.			
5.4	Forskel på inder- og yderklov	[1] På bagbenene er der mest belastning på yderklovene når koen går og står. Især ved dårlig klovform, benstilling eller mangelfuld beskæring. Derfor opstår skaderne på bagbenene oftest i yderkloven, så smertereaktionerne ses typisk her. På forbenene er der derimod lidt oftere skader på inderklovene i forhold til yderklovene. Derfor kommer der oftest smertereaktion fra inderklovene på forbenene. [2] En skjult og mindre skade skal have ro for at hele og ikke at udvikle sig til en mere alvorlig lidelse. Det gøres ved at sætte en sko på den raske klov. På bagbene vil det	[1] [Tekst skal lægges på illustrationen] Inderklov Yderklov	[1] Illustration af en klov, hvor det er tydeligt markeret hvad der er inderklov og yderklov. [2] Der tegnes en sko på inderkloven. Husk at skoen skal være trukket lidt tilbage (en fingers bredde) i forhold til spidsen af kloven.	

ID	Titel	Speak	Tekst på skærm	Forslag til grafik	Noter/Interaktion
		således oftest være på inderkloven, så den syge yderklov bliver aflastet. Observer dagligt koen i de efterfølgende dage, og se efter om haltheden aftager. Skoen skal ofte blive siddende i 2-3 uger, så den skjulte skade i den syge klov får ro til at hele.			
6	Test				
6.0	Indledning test – Goldko-management	Vi har nu gennemgået flere emner, som er relevante for en vellykket goldperiode. Du vil nu skulle besvare tre spørgsmål. God fornøjelse			Denne speak hører ikke med til dette kursus. Speaken mangler til goldko-kurset, så det er lagt ind her, for at være sikker på vi får det med. Dette er aftalt med Lone.

ID	Titel	Speak	Tekst på skærm	Forslag til grafik	Noter/Interaktion
6.1	Indledning test	[1] Du skal nu igennem en test. I testen vil du se forskellige klove, hvor du skal udpege sygdommen og efterfølgende vælge det rette behandlingsforløb.		[1] Tegning af en klov med et spørgsmålstegn ovenpå.	Der åbnes for adgang til testen, når alle fire emner er gennemgået.
6.2	Spørgsmål 1	[1] Du har taget denne ko ind i klovbeskæringsboksen. Klik på den lidelse, du mener der er tale om.	[1] Du har taget denne ko ind i klovbeskæringsboksen. Klik på den lidelse, du mener der er tale om. Digital dermatitis Sålesår	[1] Billede af mild digital dermatitis	Note til grafiker/opsætter: Denne slide skal laves som en almindelig side. Ikke en testside. Den næste side skal laves som en almindelig testside, der melder til resultatslide i Storyline.

ID	Titel	Speak	Tekst på skærm	Forslag til grafik	Noter/Interaktion
6.3	Behandling til spørgsmål 1	[1] Koen har digital dermatitis. Vælg de tre ting, du skal huske, når du behandler digital dermatitis.	[1] Koen har digital dermatitis. Vælg de tre ting, du skal huske, når du behandler digital dermatitis. Vaske såret med rent vand inden forbindingen anlægges. Vaske såret med rent vand og tørre det inden forbindingen anlægges Forbindingen skal sidde i tre dage Forbindingen skal sidde i en uge Forbindinden må ikke kunne falde af og skal derfor lægges tæt om kloven Forbindingen må ikke anlægges stramt. Der skal kunne føres to fingre dybt ned til kronranden på begge sider af kloven		Note til grafiker/opsætter: Dette skal være en almindelig testside der melder til resultslide. TIL GRAFIKER: Markeret tekst skal opdateres i det opsatte kursus.

ID	Titel	Speak	Tekst på skærm	Forslag til grafik	Noter/Interaktion
6.4	Spørgsmål 2	[1] Du har taget denne ko ind i klovbeskæringsboksen. Klik på den lidelse, du mener der er tale om.	[1] Du har taget denne ko ind i klovbeskæringsboksen. Klik på den lidelse, du mener der er tale om. Sålesår Denne klov er normal	[1] Billede af rask klov	Note til grafiker/opsætter: Denne slide skal laves som en almindelig side. Ikke en testside. Den næste side skal laves som en almindelig testside, der melder til resultslide i Storyline.
6.5	Behandling til spørgsmål 2	[1] Denne klov ser normal ud, til trods for at koen er halt. Hvad vil du gøre?	[1] Denne klov er normal. Hvad vil du gøre? Da koen er halt, undersøger jeg benet for hævelser og kloven med visitærtang. Jeg lukker koen tilbage i stalden.		Note til grafiker/opsætter: Dette skal være en almindelig testside der melder til resultslide. TIL GRAFIKER: Markeret tekst skal opdateres i det opsatte kursus.

ID	Titel	Speak	Tekst på skærm	Forslag til grafik	Noter/Interaktion
6.6	Spørgsmål 3	[1] Du har taget denne ko ind i klovbeskæringsboksen. Klik på den lidelse, du mener der er tale om.	[1] Du har taget denne ko ind i klovbeskæringsboksen. Klik på den rigtige lidelse, du mener der er tale om. Digital dermatitis Byld i den hvide linje	[1] Billede af svær digital dermatitis	Note til grafiker/opsætter: Denne slide skal laves som en almindelig side. Ikke en testside. Den næste side skal laves som en almindelig testside, der melder til resultslide i Storyline.
6.7	Behandling til spørgsmål 3	[1] Koen har svær digital dermatitis. Vælg rækkefølgen for behandlingen ved at trække sætningerne over i den rigtige rækkefølge.	[1] Koen har digital dermatitis. Vælg rækkefølgen for behandlingen ved at trække sætningerne over i den rigtige rækkefølge. [den rigtige rækkefølge er angivet nedenfor] Vaske klovene og såret med rent vand Tørre efter med gaze, papir eller en tør og ren klud Lægge vat i klovspalten Hælde salisylsyre i såret		Drag and drop Note til grafiker/opsætter: Dette skal være en almindelig testside der melder til resultslide. TIL GRAFIKER: Markeret tekst skal opdateres i det opsatte kursus.

ID	Titel	Speak	Tekst på skærm	Forslag til grafik	Noter/Interaktion
			Anlægge spalteforbinding Kontrollere med to fingre at forbindingen ikke er for stram Fjern forbindingen efter 3 dage. Vurder om den skal erstattes af en ny forbindelse		
6.8	Spørgsmål 4	[1] Du har taget denne ko ind i klovbeskæringsboksen. Klik på den lidelse, du mener der er tale om.	[1] Du har taget denne ko ind i klovbeskæringsboksen. Klik på den lidelse, du mener der er tale om. Sålesår Byld i den hvide linje	[1] Billede af byld i den hvide linje (der skal være svært at se)	Note til grafiker/opsætter: Denne slide skal laves som en almindelig side. Ikke en testside. Den næste side skal laves som en almindelig testside, der melder til resultslide i Storyline.

ID	Titel	Speak	Tekst på skærm	Forslag til grafik	Noter/Interaktion
6.9	Behandling til spørgsmål 4	[1] Koen har en byld i den hvide linje. Vælg den rette behandling til koen.	[1] Koen har en byld i den hvide linje. Vælg den rette behandling til koen. Forfølge revnen med hovkniven og fjerne al løs horn. Herefter lægge en sko på den raske klov og forbinde bylden. Sæt koen i skåneboks. Tag forbindingen af efter fem dage og tjek effekten af behandlingen. Anvende visitértangen for at undersøge, hvor meget horn der skal skæres væk. Herefter skære væk og til slut lægge en forbindelse for at forhindre skidt såret.		Note til grafiker/opsætter: Dette skal være en almindelig testside der melder til resultslide. TIL GRAFIKER: Markeret tekst skal opdateres i det opsatte kursus.

ID	Titel	Speak	Tekst på skærm	Forslag til grafik	Noter/Interaktion
6.10	Spørgsmål 5	[1] Hvilken klovsko er placeret korrekt? Klik på den klovsko, du mener sidder rigtigt.	[1] Hvilken klovsko er placeret korrekt? Klik på den klovsko, du mener sidder rigtigt.	[1] Tegning af fire klovsko. Nr. 1 er placeret korrekt (=bagkant af klovsko er lige bag bagkant af balle – grafiker kan spørge CLY efter billeder). Nr. 2 er placeret for lang fremme Nr. 3 er placeret for lang tilbage Nr. 4 sidder korrekt tilbage på kloven men skæv i det horisontale plan	Note til grafiker/opsætter: Dette skal være en almindelig testside der melder til resultslide. TIL GRAFIKER: Markeret tekst skal opdateres i det opsatte kursus.
6.11	Spørgsmål 6	[1] Hvordan kontrollerer du, at forbindingen er placeret korrekt?	[1] Hvordan kontrollerer du, at forbindingen er placeret korrekt? Ved at kontrollere, om jeg kan stikke to fingre ned til kronranden på begge sider af kloven. Ved at kontrollere, om jeg kan stikke to fingrer ind under en klovforbinding bagerst på kloven. Ved af kontrollere, om forbindingen kan trækkes ned om bagerste del af kloven.	[1] Billede af klov med forbinding.	Note til grafiker/opsætter: Dette skal være en almindelig testside der melder til resultslide. TIL GRAFIKER: Markeret tekst skal opdateres i det opsatte kursus.

ID	Titel	Speak	Tekst på skærm	Forslag til grafik	Noter/Interaktion
6.8	Afmelding test	[Afmelding ikke bestået] [1] Du har desværre ikke svaret rigtigt på alle spørgsmålene. Du har mulighed for at tage testen igen eller du kan gennemgå kurset igen for at lære mere om de forskellige klovlidelser. [Afmelding bestået] [2] Tillykke! Du har svaret rigtigt på samtlige spørgsmål og bestået testen. Du har nu et godt udgangspunkt for at behandle ukomplicerede klovlidelser i din besætning. Husk dog, at du kan invalidere koen, hvis du fejlbehandler eller fejlbeskærer kloven, så tøv ikke med at tilkalde klovbeskærer eller dyrlæge, hvis du bliver i tvivl om, hvordan en klovlidelse skal behandles.	[1] Tag testen igen [klik leder til 6.1] Tag kurset igen [klik leder til 1.1]	[1] Landmand ser trist ud samt to knapper der genstarter testen eller kurset. [2] Landmand ser glad ud.	Resultslide